

Της απεσταλμένης μας: ΜΑΡΙΝΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΧΕΛΩΣ: Χθές σήμερα, πάντα!

Η ΔΕΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΝΕΙ ΤΟΝ ΔΙ΄Ο ΤΗΣ ΦΟΡΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ, ΜΕΛΕΤΗ ΟΜΩΣ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ

Η σκυροδετημένη σήραγγα εκτροπής του έργου της Μεσοχώρας. Ανάλογο θα είναι και το εσωτερικό των υπολοίπων.

Η εκτροπή του Αχελώου, αν εκ των πραγμάτων και της πολυχρησίας σε προεκλογικές και ψηφοθηρικές περιόδους δεν είχε μετατραπεί σε όνειρο θα μπορούσε να είναι και πραγματικότητα.

Μιά πραγματικότητα που θα έδινε στον Θεσσαλικό κάμπο την πλούσια παροχή του υγρού χρυσού και θα τον αναδείκνυε σ' αυτό που πραγματικά είναι: Πλούσιο και καρποφόρο.

Και επειδή βέβαια, όσο παλιά είναι η ιστορία των υποσχέσεων και των εξαγγελιών γύρω από τα έργα εκτροπής το ίδιο παλιά και πολλά είναι και τα δημοσιεύματα που έχουν ασχοληθεί με το θέμα, το παρόν δημοσίευμα δεν έχει σαν στόχο του να πρωτοτυπήσει. Απλά να δώσει κάποια καινούργια στοιχεία ή να επανφέρει κάποια παλιά και να υπενθυμίσει σε σας και σε όλους ότι ύψει των εκλογών θα έχουμε όλοι για μια ακόμη φορά την ευκαιρία να ακούσουμε για το μεγάλο απραγματοποίητο έργο που ωστόσο θα πραγματοποιηθεί.

Όλα βέβαια τούτη τη φορά ξεκινάνε από την σήραγγα που τώρα κατασκευάζεται στο Μουζάκι και μία επιτόπου επίσκεψη στα έργα, αλλά ωστόσο, κάθε φορά που μιλάμε για Αχελώο, επιβάλλεται να θυμόμαστε και να αντιμετωπίζουμε το έργο στο σύνολό του.

Αναγράφεται λοιπόν στο ενημερωτικό φυλλάδιο της Δημοσίας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού, Διεύθυνση Ανάπτυξης Υδροηλεκτρικών Έργων, η οποία όπως είναι γνωστό επιφορτίστηκε από το κράτος να προχωρήσει στην πραγματοποίηση μέρους των έργων κεφαλής και η οποία είναι μέχρι στιγμής η μόνη που έχει δουλέψει για το θέμα Αχελώος:

«Η εκτροπή του ποταμού Αχελώου στη Θεσσαλία και η ανάπτυξη της θεσσαλικής πεδιάδας, αποτελούν έργο τεράστιας σημασίας για την εθνική οικονομία και υπηρετούν δύο σημαντικούς στόχους: Την άρδευση και περαιτέρω αξιοποίηση της θεσσαλικής πεδιάδας απ' ενός και την ενεργειακή αξιοποίηση των υδάτων, των ποταμών Αχελώου, Πάμισσου και Πορταϊκού απ' ετέρου.

Τα έργα κατασκευής άρχισαν ήδη από το 1984 και αφορούν τους νομούς Καρδίτσας, Λάρισας, Μαγνησίας και Τρικάλων. Το κόστος κατασκευής του έργου έχει προϋπολογιστεί ότι θα φτάσει τα 250 δισεκατομμύρια δραχμές.

Μετά την ολοκλήρωση του έργου εκτροπής του Αχελώου, θα αυξηθεί η ετήσια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατά 1,2 δις. κιλοβατώρες και η ωφέλεια από αυτή την πρόσθετη παραγωγή θα ξεπεράσει τα 12 δις. δραχμές το χρόνο.

Επίσης με την ολοκλήρωση των

εργων εκτροπής του Αχελώου, το οποίο μάλιστα συμπληρώνεται και από την ακόλουθη επιγραμματική διαπίστωση: «Χιλιάδες χρόνια πέρασαν, από τότε που οι Έλληνες θέλησαν να δαμάσουν τον Αχελώο. Το όνειρο σήμερα, γίνεται πραγματικότητα με τα έργα της εκτροπής του ποταμού προς τον Θεσσαλικό κάμπο».

Επειδή όμως από την εξέλιξη των πραγμάτων το όνειρο δείχνει ότι εξακολουθεί να παραμένει όνειρο ή τουλάχιστον απέχει ακόμη πολύ από το να γίνει πραγματικότητα, ας δούμε πως διαμορφώνεται μέχρι στιγμής η κατάσταση και πού καθορίζονται και κλιμακώνονται τα περιθώρια εξέλιξής του.

ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Όπως σημειώνουμε και στην αρχή αφορμή για έναν ακόμη... «Αχελώο» αποτέλεσε η επιτόπου επίσκεψη στο εργοτάξιο του Μουζακιού, όπου από τα μέσα της προηγούμενης χρονιάς άρχισε να κατασκευάζεται από τη ΔΕΗ σήραγγα εκτροπής μήκους 1160 μέτρων.

Όμως η αποσπασματική παρουσίαση της εν λόγω σήραγγας δεν θα μπορούσε να σταθεί χωρίς να είναι πλαισιωμένη από τα στάδια εξέλιξης ολόκληρου του έργου και από τα στοιχεία όπως μας τα έδωσαν ο διευθυντής της ΔΕΗ - ΔΑΥΕ του Κέντρου Επίθεσης Θεσσαλίας κ. Σάββας Κατραμά-

φίου που συνέχισε την κατασκευή των φραγμάτων, αποτελούνται από τα:

Υδροηλεκτρικό έργο Μεσοχώρας

το οποίο θα μπορούσε να θεωρηθεί καθαρά «ηλεκτροπαραγωγό» και το οποίο περιλαμβάνει:

- Φράγμα ύψους 135 μ. και όγκου 4 εκ. κυβικών μέτρων.
- Ταμιευτήρα ωφέλιμου όγκου 228 εκατ. κυβικών μέτρων.
- Εκχειλιστή πλημμυρών με θυροφράγματα.
- Σήραγγα εκτροπής μήκους 673 μ. και διαμέτρου 10 μ.
- Ανακατασκευή οδού προσέλασης μήκους 4,7 χλμ.
- Σήραγγα προσαγωγής μήκους 8 χλμ. και διαμέτρου 6 μ.
- Σταθμό παραγωγής ισχύος 160.000 κιλοβάτ που θα παράγει ενέργεια 384 εκατ. κιλοβατώρες το χρόνο.

Ο προϋπολογισμός του όλου έργου είναι 24 δις δραχμές και το συγκεκριμένο είναι το μόνο έργο το οποίο πρότεινε λόγω της καθαρά υδροηλεκτρικής του φύσης να αναλάβει εξ' ολοκλήρου η ΔΕΗ. Το έργο όντως δημοπρατήθηκε από τη ΔΕΗ πριν 3 μήνες αλλά ακόμη δεν έχει καταχωρηθεί σε εργ. 3ο, επειδή δεν άνοιξαν οι προσφορές προφανώς στα πλαίσια της ευρύτερης γραφειοκρατικής ή άλλης νοστορίας.

Πάντως από την πλευρά της η ΔΕΗ στα πλαίσια περάτωσης του αρχικού αντικείμενου, ολοκλήρωσε την σήραγγα εκτροπής μήκους 673 μ. και διαμέτρου 10 μ. σε συνεργασία με την εργολαβική επιχείρηση ΔΕΓΕΚ Α.Ε. Το έργο ολοκληρώθηκε σε ποσοστό 90% και ήταν προϋπολογισμού ύψους 1,5 δις.

Υδροηλεκτρικό έργο Συκιάς

Εδώ πρέπει να επιστημονιστεί ότι το συγκεκριμένο έργο αποτελεί ουσιαστικά τον κύριο ταμιευτήρα του συνόλου των έργων με κύριο στόχο την συγκέντρωση του όγκου του νερού και όχι τόσο την υδροηλεκτρική του δράση, αφού η παραγωγή του σε κιλοβατώρες θα είναι μόλις 60.000 κιλοβάτ και η ενέργεια που θα παράγει 154 εκ. κιλοβατώρες το χρόνο.

Και εδώ η ΔΕΗ κατασκεύασε σε συνεργασία με την ίδια εργολαβική εταιρία δύο σήραγγες εκτροπής μήκους 960 και 600 μέτρων αντίστοιχα και διαμέτρων 11 και 10 μέτρων. Το έργο έχει καλυφθεί κατά 94% και είναι προϋπολογισμού 3 δις, ενώ ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου Συκιάς είναι 22 δις. δραχμές. Στο ίδιο έργο υπολείπονται προς κατασκευή:

- Φράγμα ύψους 150 μ. και όγκου 9,6 εκατ. κυβικών μέτρων.

- Ταμιευτήρας ωφέλιμου όγκου 502 εκ. κυβικών μέτρων.

- Εκχειλιστής πλημμυρών με θυροφράγματα.

- Δρόμος προσέλασης μήκους 2,7 χλμ. και οδική σήραγγα μήκους 300 μ.

- Σήραγγα προσαγωγής μήκους 1 χλμ. διαμέτρου 4,5 μ.

Σήραγγα εκτροπής Αχελώου και υδροηλεκτρικός σταθμός Πευκόφυτου

Η συγκεκριμένη σήραγγα αποτελεί ένα από τα πλέον αισιόδη κομμάτια του έργου διότι έχοντας μήκος 18,5 χλμ. προορίζεται να μεταφέρει το νερό από τον ταμιευτήρα της Συκιάς μέχρι τον ταμιευτήρα του Μουζακιού από τον οποίο θα διανέμεται ουσιαστικά το νερό στον Θεσσαλικό κάμπο.

Στο συγκεκριμένο έργο εντάσσονται δύο κατασκευαστικές σήραγγες από τις οποίες η ΔΕΗ σε συνεργασία με την εργολαβική εταιρία ΕΓΝΑΤΙΑ Α.Ε. κατασκεύασε τη μία μήκους 1200 μ. στην Οδση Αγορασιά ενώ παραμένει η κατασκευή της άλλης, μήκους 350 μ. στην θέση Πευκόφυτο. Η σήραγγα που κατασκευάστηκε

ήταν αξίας 437 εκ. δραχμών. Εξάλλου στο Πευκόφυτο θα γίνει σταθμός παραγωγής ισχύος 160.000 κιλοβάτ, που θα παράγει ενέργεια 486 εκ. κιλοβατώρες το χρόνο. Το όλο έργο είναι προϋπολογισμού 22,2 δις.

Το φράγμα Πύλης και συνδεδητή σήραγγα:

Το έργο περιλαμβάνει:

Φράγμα ύψους 90 μ. και όγκου 2,4 εκατ. κυβικών μέτρων.

- Ταμιευτήρα, ωφέλιμου όγκου 47 εκατ. κυβικών μέτρων.

- Εκχειλιστή πλημμυρών.

- Σήραγγα εκτροπής μήκους 423 μ. και διαμέτρου 7,5, η οποία βρίσκεται υπό κατασκευή από τη ΔΕΗ. Έχει πραγματοποιηθεί το 45% του έργου, προϋπολογισμού 600 εκ. με την συνεργασία της εργολαβικής εταιρείας ΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε.

- Σήραγγα εκκένωσης ταμιευτήρα, μήκους 313 μ. και διαμέτρου 3 μ.

- Συνδεδητή σήραγγα των ταμιευτήρων Πύλης και Μουζακιού, μήκους 8 χλμ. και διαμέτρου 3 μ.

Ο προϋπολογισμός του όλου έργου είναι 8,8 δις δραχμές.

Υδροηλεκτρικό έργο στο Μουρομάτι:

Η κατασκευή του αποσκοπεί στην αναρρύθμιση του νερού του υδροηλεκτρικού σταθμού Μουζακιού, προκειμένου να αποδοθεί για άρδευση. Περιλαμβάνει:

Φράγμα ύψους 25 μ. όγκου 2,5 εκατ. κυβικών μέτρων.

- Ταμιευτήρα ωφέλιμου όγκου 4,9 εκατ. κυβικών μέτρων.

- Σταθμός παραγωγής ισχύος 30.000 κιλοβάτ, που θα παράγει ενέργεια 100 εκ. κιλοβατώρες το χρόνο.

Διώρυγα φυγής προς τον ποταμό Πάμισσο.

ΣΤΟ ΜΟΥΖΑΚΙ

Το υδροηλεκτρικό έργο του Μουζακιού, είναι αυτό που ουσιαστικά, όταν και εάν το έργο ολοκληρωθεί θα αποτελέσει την κύρια δεξαμενή παραχέτευσης του νερού, προς τον Θεσσαλικό κάμπο. Τα έργα που περιλαμβάνονται σε αυτό είναι:

- Φράγμα ύψους 135 μ. και όγκου 131 εκατ. κυβικών μέτρων.

- Ταμιευτήρα ωφέλιμου όγκου 530 εκατ. κυβικών μέτρων.

- Εκχειλιστής πλημμυρών.

Σήραγγα εκτροπής.

Σήραγγα προσαγωγής μήκους 4 χλμ. και διαμέτρου 8 μ.

- Σύστημα εκκένωσης ταμιευτήρα με σήραγγα μήκους 553 μ. και διαμέτρου 3 μ.

- Σταθμό παραγωγής ισχύος 270.000 κιλοβάτ, που θα παράγει

Το πιθανό σημείο όπου θα τοποθετηθεί το φράγμα Μουζακιού, όπου δείχνει το βέλος.

εγγειοβελτιωτικών έργων της Θεσσαλικής πεδιάδας προβλέπεται να εξαπλωσθεί η ακαθάριστη αξία παραγωγής των γεωργικόντροφικών εκμεταλλεύσεων, να πενταπλασιαστεί η αξία της εργασίας που προσφέρεται στους παραγωγούς και να αυξηθεί η αγορά εργασίας κατά 11 εκατομμύρια ακέραια ημερομίσθια τον χρόνο. Η ακαθάριστη ετήσια αξία παραγωγής θα ανέλθει σε 120 δισεκατομμύρια δραχμές, το ετήσιο γεωργικό εισόδημα σε 78 δισεκατομμύρια δραχμές και το ετήσιο κέρδος εκμετάλλευσης σε 62 δισεκατομμύρια δραχμές.

Το σύνολο του έργου (έργα εκτροπής και εγγειοβελτιωτικά έργα) υλοποιείται από το Διυπουργικό Συντονιστικό Όργανο, στο οποίο συμμετέχουν τα υπουργεία Εθνικής Οικονομίας, Γεωργίας, ΠΕΧΩΔΕ, και Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας.

Τα παραπάνω στοιχεία ως προς το εγκυκλοπαιδικό στίγμα του έρ-

τος, ο μηχανικός - κατασκευαστής των σπράγγων Συκιάς - Μουζακιού κ. Γιάννης Θανόπουλος και ο γεωλόγος κ. Δήμος Ντάλιος.

Συνολικά τα έργα εκτροπής του Αχελώου αποτελούν έναν συγκεκριμένο υδροηλεκτρικών και αρδευτικών έργων και χωρίζονται στα έργα κεφαλής δηλαδή τα υδροηλεκτρικά - μέρος των οποίων εκπονεί η ΔΕΗ και τα έργα πεδιάδας δηλαδή τα εγγειακά που είναι αντιπροσωπεύουν περίπου το 60% του συνολικού κόστους των έργων.

Όσον αφορά τα υδροηλεκτρικά έργα, δηλαδή τα έργα κεφαλής, από τα οποία η ΔΕΗ απορροφώντας κονδύλια από τα ΜΟΠ, ενεργοποιώντας τακτική δανεισμού από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και καταθέτοντας ποσοστό από ίδια κεφάλαια με δύο λόγια «εμπλοκάροντας» το επίσημο κράτος, έχει αναλάβει να φτιάξει τις σήραγγες οι οποίες θα επιτρέ-

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΙ

Όπως θα παρατηρήσατε από την όλη εξέλιξη των έργων, τα μόνα έργα που μέχρι σήμερα έχουν γίνει από το γενικό πακέτο των «έργων εκτροπής Αχελώου», είναι τα έργα δηλαδή οι σήραγγες - που έχει εκπονήσει η ΔΕΗ και από τα οποία, ή μάλλον τις οποίες έχουν ολοκληρωθεί οι τρεις: της Μεσοχώρας, της Συκιάς και η μια κατασκευαστική σήραγγα του υδροηλεκτρικού σταθμού Πευκόφυτου.

Αφ' ης λοιπόν στιγμής τα έργα, θα λέγαμε υποδομής, για την κατασκευή των φραγμάτων που είναι και το κύριο έργο έχουν γίνει: γιατί μετά την αποχώρηση της ΔΕΗ τα έργα δεν προχωρούν.

Η απάντηση είναι τόσο απλή όσο και ορισμένα αόριστη. Το υπόλοιπο «πακέτο» όπως λέγεται των έργων προορίζεται να δημοπρατηθεί σε ξένες πολυεθνικές εταιρείες, γύρω από τις οποίες, ή μάλλον την οποία εκείνη που θα πάρει τελικά το έργο θα λειτουργήσουν ως δορυφόροι και διάφορες ελληνικές κατασκευαστικές εταιρείες ενώ αναμένεται να λειτουργήσουν σε ανάλογη μορφή, δανειοδοτικά, και τράπεζες.

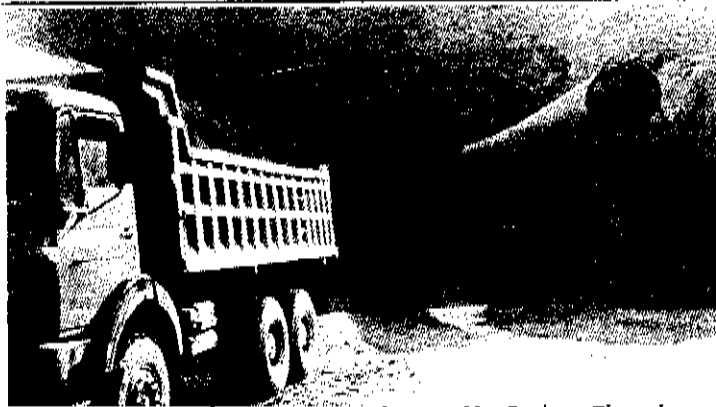
Εκείνο που αναμένεται είναι να υποβληθούν από τις εταιρείες που έδειξαν ενδιαφέρον οι σχετικές με το έργο μελέτες, στα πλαίσια ενός διαγωνισμού στον οποίο μάλι-

στα θα βραβευθούν χρηματικά οι καλύτερες. Αυτό υπολογίζεται να γίνει τον Φεβρουάριο, διότι ήδη επειδή τα περιθώρια υποβολής των μελετών ήταν περιορισμένα οι ενδιαφερόμενες εταιρείες ζήτησαν και πήραν τρίμηνη αναβολή προκειμένου να προετοιμαστούν. Βέβαια και ο Φεβρουάριος δεν θεωρείται οίγουρος αν και κατά την άποψη της γράφουσας η παρουσία κυβέρνησης θα επιδώσει να κατακυρωθεί έγκαιρα η μελέτη και κυρίως πριν τις εκλογές.

Όπως θα παρατηρήσατε η ΔΕΗ άρχισε κατασκευαστικά έργα χωρίς να έχει μελέτη γενική και αιτιότο γεγονός αποτελεί σαφώς ένα ακόμη από τα πολλά χαρακτηριστικά της ελληνικής προχειρότητας, για την οποία βέβαια δεν ευθύνεται η ΔΕΗ αλλά το κράτος.

Εν αναμονή λοιπόν της μελέτης και της εταιρείας τα έργα παράμενον σιωπηλά.

Αυτό είναι το ένα σκέλος του προβλήματος, γιατί βέβαια υπάρχουν κι άλλα. Όπως η εικασία ότι με την επιλογή τελικά της κατασκευαστικής μελέτης ο αρχικός κατά προσέγγιση προϋπολογισμός του έργου που όπως αναφέραμε φθάνει τα 250 δις δραχμές, θα ξεπεράσει κατά πολύ το προβλεπόμενο όριο. Η βάση βέβαια της εν λόγω εικασίας θα φανεί όταν θα αρχίσει η διαδικασία των δημο-

Η είσοδος της σήραγγας εκτροπής του Μουζακίου. Είναι ότι περισσότερο μ' όφειλε να δω η πρόληψη των εργατών.

Η ΣΗΡΑΓΓΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΔΑ

Αντίθετα με ότι ίσως αρέσκει να φαντάζεται κανείς χρησιμοποιώντας τον όρο «εργοτάξιο», το εργοτάξιο τουλάχιστον του Μουζακίου αποτελείται από ένα παράπηγμα, αρκετή ποσότητα λάσπης και βέβαια το αντικείμενο εργασίας, δηλαδή τη σήραγγα που αποτελούσε και το δικό μου αντικείμενο επίσκεψης και βέβαια φωτογράφισης.

Όμως αντίθετα από ό,τι ήλπιζα και αντίθετα από τις προθέσεις μου, ό,τι μπόρεσα να δω και να φωτογραφίσω ήταν μόνο η είσοδος της σήραγγας, και κάποιες φωτογραφίες της σήραγγας Μεσοχώρας η οποία έχει ήδη τελειώσει.

Γιατί; Γιατί έκπληκτη διαπίστωσα ότι οι προθέσεις μου σκόνταψαν στις προλήψεις των εργατών της σήραγγας και του φύλου μου.

Πληροφορήθηκα λοιπόν ότι δεν μπορώ να μπω στη σήραγγα, γιατί ανάμεσα στους εργατές που δούλευαν στις σήραγγες υπάρχει η πρόληψη ότι δεν πρέπει να μπει γυναίκα στην σήραγγα πριν «ξετρυπήσει», δηλαδή πριν ολοκληρωθεί. Και αυτό γιατί θεωρείται γουρσοσυζία και γιατί προστάτης των υπογείων έργων είναι η Αγία Βαρβάρα και έχουν παρατηρή-

σει οι εργάτες ότι όποτε έμπαινε γυναίκα στην γιορτή της στη σήραγγα, γινόταν ατυχήματα. Να σημειώσουμε εδώ ότι συνήθως στις σήραγγες σημειώνονται πολλά ατυχήματα, ευτυχώς όμως, όπως πληροφορήθηκα, στις συγκεκριμένες δεν έχει σημειωθεί κανένα μέχρι τώρα.

Σε κάθε περίπτωση για να γυρίσουμε στην πρόληψη, κι όπως μου εξήγησε ένας παλιός εργάτης, έχει επικρατήσει να μην μπαίνουν γυναίκες στις σήραγγες πριν τελειώσουν προς αποφυγή... ατυχημάτων! Μάλιστα όταν προκύπτουν γυναίκες επιστήμονες σχετικές με το θέμα, «ευτυχώς σπινίως!», τότε δημιουργείται πραγματικό πρόβλημα, τουλάχιστον στις τάξεις των εργατών οι οποίοι δυσανασχετούν.

Κι έπειτα, όπως χαρακτηριστικά μου είπε ο ίδιος εργάτης, θάθελε μια γυναίκα αν με την παρουσία της συμπέσει να γίνει κάποιο ατύχημα να επωμισθεί τις τύψεις.

Όπως αντιλαμβάνεστε είναι και περιπτώσεις που οι προλήψεις οφείλουν να τυχαίνουν κάποιου είδους σεβασμού όταν μάλιστα σχετίζονται με ανθρώπινες ζωές έστω και εάν δεν συμμερίζονται όλοι τις προλήψεις.

ενέργεια 578 εκ. κιλοβατώρες το χρόνο. Ο όλος προϋπολογισμός του έργου είναι 31,4 δις.

Σήμερα η ΔΕΗ κατασκευάζει εκεί την σήραγγα εκτροπής με προβλεπόμενο μήκος 1160 μέτρων και διάμετρο 5,5 μέτρα και μέχρι στιγμής έχουν διανοιχθεί γύρω στα 350 μέτρα.

Η συγκεκριμένη σήραγγα, όπως άλλωστε και όλες οι άλλες γίνεται να παροχετευθεί το νερό ώστε, ο χώρος κατασκευής του φράγματος, να είναι απαλλαγμένος από νερό έτσι ώστε να προχωρήσουν οι εργασίες κατασκευής.

Το σημερινό εργοτάξιο της κατασκευής της σήραγγας, που γίνεται σε συνεργασία με την εργολαβική εταιρία ΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε. αποτελείται από 60 άτομα και το έργο είναι μεν προϋπολογισμού 1 δις. αλλά λόγω των εκπτώσεων ο συμβατικός προϋπολογισμός φθάνει τα 675 εκ.

Οι πρώτες εργασίες του έργου άρχισαν με την εγκατάσταση του εργολάβου στα τέλη του Μαρτίου του 88, έχει προχωρήσει σε ποσοστό 13% και αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Φεβρουάριο του 1990.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

πρασινών.

Και βέβαια ισχυε και ισχύει πάντα, τόσο για το Μουζάκι, όπου η κατασκευή του έργου απαιτεί την απαλλοτρίωση 11000 στρεμμάτων όσο και για όλες τις άλλες περιοχές ακριβώς το θέμα της απαλλοτρίωσης γης.

Το οποίο θέμα δεν σκοντάφτει πια σε τεχνικούς, γραφειοκρατικούς λόγους αλλά σε πολιτικοκοινωνικούς συνυφασμένους άμεσα με τους ιδιοκτήτες των προς απαλλοτρίωση εδαφών.

Οι οποίοι, κατανοούν προφανώς την αναγκαιότητα της υδρευσης αδυνατούν όμως να κατανοήσουν και να συγκατανεύσουν στην διαδικασία της απαλλοτρίωσης, δημιουργώντας μάλιστα με τις αντιδράσεις τους, ποικίλα κωμικοτραγικά γεγονότα. Και μπορεί η αποστολή απειλητικών επιστολών ή η ξαφνική ιερίφραξη για χρόνια ολόκληρα παραμελημένων κομματιών γης να φαίνονται από ηρώτη άποψη «κωμικά» αλλά στην ουσία συνιστούν ένα από τα ανασταλτικά προβλήματα στη δημιουργία των έργων εκτροπής του Αχελώου.

Εδώ θάπρεπε ίσως να πούμε, ή να υπενθυμίσουμε ότι η υπόθεση «εκτροπή Αχελώου» που υιοθετήθηκε ως η καλύτερη για την άρδευση του Θεσσαλικού κάμπου είχε και έναν αντίποδα ή μάλλον μια αντιπρόταση προς την ίδια κα-

τεύθυνση η οποία συνίστατο στο μάζωμα των υπογείων και περιμετρικών νερών της Θεσσαλίας και την αξιοποίησή τους.

Δεν θα εξετάσουμε εδώ, μέσα από ποιά φιλοσοφία επιλέχθηκε ο Αχελώος από τον οποίο θα προκύψει μια καθαρά αρδευσιμη έκταση 3,5 εκ. στρεμμάτων κι αν η επιλογή ήταν σωστή ή λανθασμένη, οικονομικά συμφέρουσα και εφικτή.

Εκείνο που εδώ εξετάζουμε με αφορμή την επίσκεψη στη σήραγγα Μουζακίου, είναι το προϊόν αυτής της επιλογής που λέγεται: έργο εκτροπής του Αχελώου και αυτό που από αυτή περιμένουμε.

Και κείνο που σίγουρα περιμένουμε, αιταλλαγμένο από τεχνικούς όρους, είναι όχι η προεκλογική ή πολιτικά εκμεταλλευσιμη ανομόχλευση του έργου, αλλά η σε λογικό χρόνο πραγματοποίηση του μέσα στα όρια του υπαρκτού και η απόδοση του στον Θεσσαλικό κάμπο.

Προβλήματα; Μα σαφώς υπάρχουν.

Φαντάζομαι όμως ότι υπήρχαν και πριν εκτός και εάν καλούμαστε να πιστέψουμε ότι οι αρμόδιοι εγκέφαλοι εκτός του ότι ξεκίνησαν χωρίς μελέτη, ξεκίνησαν και χωρίς να έχουν συνείδηση των προβλημάτων που επισύρουν τα μεγαλόπνοια σχέδια και έργα και οι υποσχέσεις.